

Imatge:

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Història del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

1874	Creació de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya.
1929	Aprovació del Reial Decret que reconeix l'obligatorietat de la col·legiació per exercir la professió a l'Estat espanyol.
1931	Constitució del Colegio de Arquitectos de Cataluña, Aragón, Baleares y Logroño (13 juny).
1933	Delimitació de l'àmbit territorial del Col·legi a Catalunya i Balears.
1944	Inici de l'edició de la revista Cuadernos de Arquitectura (el 1981 es publica en català sota el nom de Quaderns).
1962	Inauguració de la seu col·legial a plaça Nova, Barcelona (29 abril).
1978	L'entitat es defineix únicament com a Col·legi d'Arquitectes de Catalunya.
1984-2022	Desplegament territorial, amb la creació de les demarcacions, delegacions i seus territorials.
1996	El COAC és seu del XIX Congrés de la Unió Internacional d'Arquitectes (UIA).

Del mestre d'obres a l'organització professional

Com en molts altres països europeus, els predecessors dels arquitectes a Espanya van ser els Mestres d'Obres, una figura que va anar perdent protagonisme gradualment fins a la seva desaparició definitiva a començaments del segle passat. Aquest protagonisme s'anirà traslladant cap a un nou perfil professional: l'arquitecte, que comença a rebre nomenaments reials per projectar i dirigir les obres impulsades per la Corona. Les primeres titulacions oficials no es registraran, però, fins al segle XVIII, atorgades per la Escuela de Bellas Artes de San Fernando.

Aquesta institució anirà més enllà de la simple funció acadèmica, tot començant a oferir alguns serveis als seus membres, entre els quals destaca una de les primeres tarifes d'honoraris. Mentre, a Barcelona, la creació de l'Escola d'Arquitectura actuarà com a autèntica pedrera dels primers titulats catalans, que segons els testimonis documentals daten de 1845. L'agrupació d'aquests primers professionals amb el seu títol sota el braç donarà lloc a les Associacions d'Arquitectes, les quals es poden considerar el veritable origen de l'organització col·legial tal com la coneixem avui dia.

L'Associació d'Arquitectes de Catalunya es crea l'any 1874 com una mena de club d'afiliació voluntària del qual entren a formar part la majoria dels nous professionals. Aquestes associacions s'estenen per tot l'Estat espanyol i seran la base per a la celebració dels primers congressos d'arquitectes, on comença a plantejar-se el tema de la col·legiació obligatòria. Així, en el quart congrés, celebrat a Sant Sebastià l'any 1916, una comissió va rebre l'encàrrec de redactar un reglament col·legial, que va ser presentat al Consell de Ministres tres anys després.

Constitució del COAC

Tot i les reiterades peticions de l'emergent col·lectiu d'arquitectes, l'obligatorietat de la col·legiació per exercir la professió no fou reconeguda per Reial Decret fins el 27 de desembre de 1929, poc abans del final de la Dictadura del general Primo de Rivera. Les següents passes portarien ja de forma ineludible a la constitució, l'any 1931, de sis col·legis d'arquitectes a tot l'Estat. Un d'ells va ser el *de Catalunya, Aragón, Baleares i Logroño*. El 1933, Aragó i Logronyo es deslliguen per formar el seu propi col·legi. L'entitat queda definida, llavors, com Col·legi d'Arquitectes de Catalunya i Balears. Les illes Balears restaran unides al col·legi català fins 1978, data en al qual també assumiran estructura col·legial pròpia.

A la primera Junta de Govern del Col·legi, celebrada el 4 de juliol de 1931 amb Ricard Giralt Casadesús com a **degà**, es poden trobar molts noms que avui ja formen part de les pàgines més destacades de la història de l'arquitectura catalana, com ara Josep Lluís Sert, Josep Puig i Cadafalch, Sixte Illescas, Lluís Bonet i Garí, Josep Goday, Francesc Folguera, Josep M. Pericàs i Josep Torres Clavé.

A més de posar en marxa els serveis bàsics per als seus col·legiats amb delegacions a Lleida, Girona i Tarragona, el COAC va començar a editar l'any 1944 Quaderns, una de les

revistes arquitectòniques més prestigioses de tot l'Estat. Anomenada inicialment Cuadernos de Arquitectura, la revista no es publicarà en català fins l'any 1981. Quaderns serà l'escenari ideal per recollir els corrents i els debats més innovadors que acaparen l'interès dels professionals. Dirigida per **prestigiosos professionals**, en els seus gairebé 70 anys de vida està recollida bona part de la història de l'arquitectura catalana i continua sent una eina bàsica de debat i difusió.

Un paper clau durant el franquisme

Després de la Guerra Civil espanyola, i amb la consolidació de la dictadura del General Franco, el COAC passa a assumir un paper rellevant en la defensa dels valors democràtics i de llibertat d'expressió en una societat en la qual tots aquests principis estaven perseguits. Les sales del COAC van esdevenir durant molts anys veritables fòrums de debat, en els quals sota una convocatòria més o menys lligada a l'arquitectura els temes tractats finalment superaven àmpliament els seus límits temàtics. Moltes d'aquelles reunions es van fer de forma clandestina o bé van ser suspeses pel delegat governatiu de torn, la presència del qual era obligada per poder realitzar qualsevol acte públic.

El COAC no es va quedar en cap moment al marge de la resistència social a la dictadura. Com a mostra, la seva presència a la Caputxinada de 1966, i no amb un representant qualsevol, sinó amb el propi degà. Antoni de Moragas i Gallissà, degà del COAC en aquells moments, va ser una de les 500 persones que amb el seu tancament de dos dies al convent dels Caputxins de Sarrià van signar una de les fites més decisives en el moviment estudiantil d'oposició al franquisme.

Una nova seu amb polèmica

Uns anys abans de la Caputxinada, concretament el 1962, el COAC havia donat ja un pas decisiu en la seva modernització i integració amb el teixit social de la ciutat, tot inaugurant la seva nova seu a pocs metres de la Catedral, en ple cor del casc antic de Barcelona.

Sota l'impuls del degà en aquells anys, Manuel de Solà-Morales de Rosselló, el COAC va afrontar el trasllat des de la seva seu, en aquells moments situada a l'Eixample, a una de nova construcció en una zona de la ciutat on convivia la memòria històrica i una certa degradació urbana. En un procés que va estar marcat per la polèmica i el debat ciutadà, el projecte de Xavier Busquets va resultar guanyador després d'un concurs que va tenir dues rondes. A més, les vuit plantes de l'edifici van ser dissenyades per altres arquitectes.

Un dels trets més identificatius de la seu del COAC són els dibuixos esgafriats que componen

els murals de més de 57 metres a la façana, obra de Pablo Picasso (8). L'artista noruec Carl Nesjar va ser l'encarregat de traslladar els dibuixos del genial pintor malagueny als grans panells de formigó mitjançant la tècnica del doll de sorra.

L'any 2012 es va commemorar el 50 aniversari de la construcció de la seu de plaça Nova, avui un veritable referent i un símbol de la ciutat, amb una exposició i una conferència que va servir alhora per presentar el llibre *Col·legi d'Arquitectes de Catalunya 1874-1962*, que repassa la història de la casa dels arquitectes tot just fins a la seva instal·lació a plaça Nova.

El desplegament territorial

En la història més recent del Col·legi el final de la dècada dels 80 marca un altre punt d'inflexió clau. Entre el 1941, quan es va crear a Tortosa l'actual seu de la Demarcació de l'Ebre, i el 1988, quan s'inaugurà la Delegació d'Osona, a Vic, el COAC va mantenir inalterable la seva estructura territorial, limitada a les quatre capitals de província i la ja esmentada delegació de l'Ebre.

L'any 1988, però, marca el començament d'una nova etapa de desplegament territorial, que culminarà el 2002 amb l'acabament de les obres de remodelació de l'oficina descentralitzada de l'Eixample, a l'antiga seu del Col·legi a la Gran Via de Barcelona. Enmig van ser creades i posades en marxa cinc delegacions (Bages-Berguedà, a Manresa; Vallès, a Terrassa; Garrotxa, a Olot; Empordà, a Figueres i Pirineus, a La Seu d'Urgell) i quatre oficines descentralitzades (Canet de Mar, Sant Joan Despí, Reus i Barcelona).

Amb aquest esforç per augmentar la presència en tots els indrets de Catalunya, el COAC responia a dos dels seus objectius més importants: potenciar la difusió de la cultura arquitectònica i apropar els serveis a tots els arquitectes catalans.

L'any 2006, arrel de l'esclat de la bombolla immobiliària i l'inici de la crisi econòmica que han patit amb especial virulència el sector de la construcció i el col·lectiu dels arquitectes, el Col·legi ha hagut d'adaptar les seves dimensions i equipaments arreu del territori, mirant de reduir el màxim possible l'impacte d'aquestes mesures sobre el servei i l'atenció al col·legiat.

Vocació de servei al col·legiat

La vocació de suport a l'exercici professional d'arquitecte es tradueix en un ventall de serveis que el COAC posa a disposició dels col·legiats per ajudar-los en el dia a dia de la professió, d'entre els quals figuren l'Escola

de Pràctica Professional Josep Lluís Sert, l'Oficina de Concursos, la Biblioteca, l'Arxiu Històric, l'Oficina Consultora Tècnica, la Borsa de Treball, l'Assessoria Jurídica.

Col·legi d'Arquitectes de Catalunya Què t'interessa?

El Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC), constituït el 1931, és una corporació de Dret Públic, amb personalitat jurídica pròpia, que vetlla per la defensa del valor social de l'arquitectura i l'urbanisme en representació dels arquitectes. S'organitza en cinc demarcacions ?Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida i Ebre?, cadascuna amb les corresponents delegacions i seus per atendre els col·legiats en un àmbit més proper. Està integrat al Consejo Superior de Colegios de Arquitectos de España, que agrupa tots els ens col·legials dels arquitectes de l'Estat.

**Ruisánchez i
Bacardit, premi
Ciutat de
Barcelona**

Imatge:

© Foto: Ferran Mateo. Projecte: Ruisánchez i Bacardit

El projecte dels dos arquitectes per a la reconversió de l'antiga instal·lació fabril a la Fàbrica

de Creació de Fabra i Coats ha estat guardonat amb el Premi Ciutat de Barcelona 2012 en la categoria d'Arquitectura i Urbanisme.

El jurat ha considerat que la intervenció de Ruisánchez i Bacardit prepara i condiciona un edifici històric de gran interès arquitectònic, proposant noves opcions d'utilització dels seus espais al servei de la cultura i la societat contemporània, mitjançant estructures versàtils, que permeten uns usos polivalents i simultanis.

D'altra banda, el jurat ha concedit una menció especial al projecte del Bloc 11 de Can Batlló, que suposa la recuperació d'un edifici abandonat per a l'ús ciutadà a partir de l'acció dels mateixos veïns amb la coordinació del col·lectiu d'arquitectes LaCol.

[Vegeu més informació sobre la Fàbrica de Creació Fabra i Coats](#)

2/04/2013

[Tornar](#)

**Premi a la
reforma del
mercat de la
Llibertat**

Imatge:

© Ajuntament de Barcelona

La remodelació del mercat de la Llibertat, de Barcelona, realitzada per PB2 Projecte (Josep Llobet) ha rebut el Gold Award, el màxim guardó que concedeix anualment la Unió Mundial de Mercats (WUWM).

L'obra, promoguda per l'Institut de Mercats de Barcelona, va rebre el guardó per davant dels mercats de Xhenzen (Xina) i de Brisbane (Austràlia). El jurat del premi ha destacat que es

tracta d'una intervenció que ha tingut en compte tant els beneficis per al sector del comerç com per als veïns del voltant del mercat, amb la transformació dels carrers en àrees de vianants i una millora dels accessos.

Duta a terme com a motor de transformació urbana i comercial, la reforma va preservar l'edifici històric modernista, original del 1888, no només rehabilitant-lo, sinó mantenint l'estructura de mercat tradicional i adaptant-la a les noves necessitats i complementant-lo amb altres usos comercials.

4/03/2013

[Tornar](#)

[« primer anterior](#)   ? [446447448449](#)   **450** [451452453454](#)   ? [següent](#) ? [últim](#) »

[more](#)

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya :

https://www.arquitectes.cat/ca/taxonomy/term/56/Noticies/130624_LaVanguardia.pdf?page=449